

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-81-38>

УДК 336.221.4:336.227:339.9

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТРАНСФЕРТНОГО ЦІНОУТВОРЕННЯ В УКРАЇНІ

PROBLEMS AND PROSPECTS OF STATE REGULATION OF TRANSFER PRICING IN UKRAINE

Мискін Юрій Ігоревичдоктор економічних наук, професор,
Державний податковий університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8160-3262>**Іщенко Віталій Вікторович**кандидат економічних наук,
Державний податковий університет
ORCID: <https://orcid.org/0009-0000-0314-5377>**Мискіна Оксана Олександрівна**кандидат економічних наук,
Державний податковий університет
ORCID: <https://orcid.org/0009-0008-8029-9423>**Myskin Yurii, Ishchenko Vitalii, Myskina Oksana**
State Tax University

У статті досліджено сучасний стан державного регулювання трансфертного ціноутворення в Україні. Проаналізовано ключові проблеми правозастосування у сфері трансфертного ціноутворення, зокрема надмірну складність законодавства, неоднозначність термінологічного апарату, обмеженість інформаційної бази для проведення порівняльного аналізу та недостатню інституційну спроможність органів податкового контролю. Обґрунтовано вплив зазначених чинників на зростання податкових спорів, адміністративне навантаження на бізнес і зниження ефективності фіскальних інструментів. Визначено перспективи розвитку державного регулювання трансфертного ціноутворення через гармонізацію національного законодавства з рекомендаціями ОЕСР, розвиток механізмів попереднього узгодження ціноутворення та розширення електронного обміну податковою інформацією.

Ключові слова: державне регулювання трансфертного ціноутворення, трансфертне ціноутворення, державне регулювання, податковий контроль, принцип «втягнутої руки», BEPS, ризик-орієнтований підхід, попереднє узгодження ціноутворення.

Transfer pricing regulation in Ukraine is influenced by globalization, the growing role of multinational enterprises, and integration into the global financial system. The state must counteract base erosion and profit shifting while maintaining a balance between fiscal interests and a predictable business environment. However, regulatory, methodological, and institutional shortcomings reduce the effectiveness of tax control and increase legal uncertainty and compliance costs, which determines the relevance of this study. Purpose. The purpose of the article is to identify the key problems and prospects of state regulation of transfer pricing in Ukraine, taking into account national economic conditions and international standards, in particular the OECD Transfer Pricing Guidelines and the BEPS Action Plan. Methods. The research is based on general scientific and special economic methods, including theoretical generalization, comparative analysis, and institutional analysis, which made it possible to assess the compliance of Ukrainian regulation with international standards and the capacity of tax authorities. Results. Excessive formalization and regulatory instability complicate the application of transfer pricing rules and increase legal uncertainty. Methodological difficulties in determining comparability and selecting pricing methods under limited market data undermine the reliability of tax assessments and intensify disputes. Prospects for improvement are associated with harmonization with OECD standards, a risk-based approach to tax control, the development of advance pricing agreements, and expanded electronic exchange of tax information. Conclusion. Effective transfer

pricing regulation in Ukraine requires regulatory simplification, strengthening of institutional capacity, and adaptation of international best practices to national economic conditions, which will enhance tax certainty, reduce disputes, and support the sustainable development of public finances.

Keywords: state regulation of transfer pricing, transfer pricing, state regulation, tax control, arm's length principle, BEPS, risk-oriented approach, advance pricing agreement.

Постановка проблеми. Актуальність дослідження проблем державного регулювання трансфертного ціноутворення в Україні зумовлена поглибленням інтеграції національної економіки у світовий економічний простір, активізацією діяльності транснаціональних корпорацій та зростанням масштабів контрольованих операцій між пов'язаними особами. За цих умов трансфертне ціноутворення перетворюється на один із ключових інструментів податкового планування, який може використовуватися як для оптимізації бізнес-процесів, так і для агресивного мінімізації податкових зобов'язань шляхом розмивання податкової бази та переміщення прибутків у низькоподатковій юрисдикції. Недосконалість нормативно-правового регулювання, інституційні обмеження податкових органів і високий рівень конфліктності податкових відносин створюють загрози фінансовій стабільності держави та негативно впливають на інвестиційний клімат, що зумовлює необхідність поглибленого наукового аналізу наявних проблем і пошуку ефективних напрямів удосконалення механізмів державного впливу на процеси трансфертного ціноутворення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика трансфертного ціноутворення та його державного регулювання широко представлена у працях вітчизняних і зарубіжних науковців. Так, Швабій К. І. акцентує увагу на проблемах контролю за контрольованими операціями та інституційних обмеженнях податкового адміністрування [1]. Дубровський В., Гетман О. і Черкашин В. здійснили порівняльний аналіз фінансового ефекту від застосування схем ухилення й уникнення оподаткування в Україні, обґрунтовуючи необхідність посилення аналітичних інструментів контролю [2]. Питання інформаційного забезпечення трансфертного ціноутворення в умовах діджиталізації дослідили Варналій З. С. і Мацур С. М. [3]. Жиглей І. В., Легенчук С. Ф. та Орлов І. В. розглядали трансфертне ціноутворення як інструмент мінімізації податкових маніпулювань у взаємовідносинах з нерезидентами [4]. Ризикоорієнтований підхід у системі податкового контролю дослідили Краєвський В. М. і Муравський О. Ю. [5]. Імплементацию міжнародних рекомендацій

щодо трирівневої моделі документації проаналізували Ловінська Л. Г., Олійник Я. В. і Кучерява М. В. [6], а еволюцію державного регулювання трансфертного ціноутворення в Україні дослідила Тищук Т. А. [7]. Міжнародний досвід аудиту та контролю трансфертного ціноутворення узагальнили Фесенко В. В. і Мигаль Ю. І. [8], тоді як Фоміна О. В. та Шушкова І. К. висвітлили специфіку судової економічної експертизи у цій сфері [9]. Зарубіжні автори Чой Дж. П., Фурусаву Т. та Ісікава Дж. дослідили взаємозв'язок регулювання трансфертного ціноутворення і податкової конкуренції [10], а Россінг Дж. і Пірсон Т. на прикладі внутрішньогрупових послуг розкрили практичні аспекти податкової компліансу у сфері трансфертного ціноутворення [11].

Результати їх досліджень є науково цінними та практично значимими, проте динамічні зміни в економічних відносинах, спричинені глобалізацією, війною та діджиталізацією, актуалізують необхідність переосмислення проблем на перспектив державного регулювання трансфертного ціноутворення в Україні.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на наявність значної кількості наукових досліджень і нормативних напрацювань у сфері трансфертного ціноутворення, низка аспектів державного регулювання залишається недостатньо вирішеною. Зокрема, потребують подальшого наукового осмислення проблеми надмірної формалізованості та фрагментарності нормативно-правового регулювання, що породжує правову невизначеність і підвищує трансакційні витрати бізнесу. Недостатньо дослідженим залишається вплив обмеженої та нерелевантної інформаційної бази на якість податкових перевірок і довіру платників податків до рішень контролюючих органів. Також у наукових працях бракує комплексної оцінки інституційної спроможності податкових органів щодо здійснення економічно обґрунтованого аналізу контрольованих операцій з урахуванням національних і галузевих особливостей. Окремої уваги потребують питання адаптації міжнародних стандартів ОЕСР до реалій української економіки без механічного запозичення підходів, які можуть

не відповідати структурі ринку та рівню розвитку інституцій.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є осмислення проблем державного регулювання трансфертного ціноутворення в Україні та обґрунтування перспектив його вдосконалення в умовах інтеграції національної економіки у світовий фінансово-економічний простір. Для досягнення поставленої мети в роботі передбачається вирішення таких завдань: виявлення системних недоліків чинної нормативно-правової та інституційної моделі регулювання трансфертного ціноутворення та визначення перспектив розвитку регуляторних механізмів у сфері трансфертного ціноутворення.

Виклад основного матеріалу дослідження. Система трансфертного ціноутворення в Україні формується під впливом глобалізаційних процесів, зростання ролі транснаціональних корпорацій та інтеграції національної економіки у світовий фінансово-економічний простір. Державне регулювання у цій сфері спрямоване насамперед на протидію розмиванню податкової бази та виведенню прибутку в низькоподатковій юрисдикції. Водночас практика застосування норм трансфертного ціноутворення виявляє низку системних проблем, які знижують ефективність податкового контролю та створюють додаткові ризики для сумлінних платників податків.

Однією з найбільш системних і водночас дискусійних проблем державного регулювання трансфертного ціноутворення в Україні є надмірна складність та високий рівень формалізованості відповідного законодавства. Норми Податкового кодексу України у цій сфері характеризуються значною деталізацією процедур, численними винятками та спеціальними умовами застосування, що ускладнює їх однозначне тлумачення і практичну реалізацію. Часті законодавчі зміни, які здебільшого спрямовані на адаптацію до міжнародних стандартів, зокрема рекомендацій ОЕСР, не завжди супроводжуються належною систематизацією та узгодженням із чинними підзаконними нормативно-правовими актами. У результаті виникає ситуація, за якої платники податків змушені орієнтуватися на нестабільне регуляторне середовище, що підвищує рівень правової невизначеності та ускладнює довгострокове податкове планування.

Неоднозначність термінологічного апарату, який використовується у сфері трансфертного ціноутворення, додатково поглиблює проблеми правозастосування. Такі категорії, як

«порівнянність», «ділова мета», «економічна обґрунтованість» чи «звичайні умови», часто не мають чітких критеріїв оцінки, що створює широке поле для суб'єктивного тлумачення як з боку контролюючих органів, так і з боку платників податків. Це зумовлює зростання кількості податкових спорів, значна частина яких переходить у судову площину, формуючи суперечливу судову практику. Витрати бізнесу на підготовку документації з трансфертного ціноутворення (за розрахунками Швабія К. І. такі щорічні витрати коливаються в діапазоні 1,2-2,5 млрд грн [1]), залучення консультантів та правовий супровід податкових перевірок у таких умовах істотно зростають, що негативно позначається на інвестиційній привабливості та конкурентоспроможності підприємств.

Особливо гостро зазначені проблеми проявляються у процесі визначення порівнянності контрольованих операцій та вибору методу трансфертного ціноутворення. Формальні вимоги до проведення функціонального аналізу, відбору зіставних компаній чи операцій та коригування фінансових показників часто не враховують реальні економічні умови здійснення господарської діяльності. У результаті платники податків опиняються в ситуації, коли навіть економічно обґрунтовані ціни можуть бути визнані такими, що не відповідають принципу «втягнутої руки», виключно через процедурні або методологічні розбіжності в підходах до аналізу.

Суттєвим викликом для ефективного державного регулювання трансфертного ціноутворення залишається обмежений доступ податкових органів до якісної, повної та релевантної інформації про ринкові ціни. Використання міжнародних інформаційно-аналітичних баз даних, хоча й відповідає загальноприйнятій світовій практиці, не завжди забезпечує адекватне відображення специфіки українського ринку. Обмежена кількість зіставних операцій, відмінності у масштабах бізнесу, структурі витрат, рівні ризиків та вплив макроекономічних чинників, зокрема валютної нестабільності та регіональних диспропорцій, значно ускладнюють застосування результатів такого аналізу. Як наслідок, отримані інтервали ринкових показників можуть не відображати реальний економічний контекст, що ставить під сумнів обґрунтованість податкових донарахувань (відтак у 2023 році сума, що фактично надійшла до бюджету за результатами перевірок з питань дотримання платниками податків принципу «втягнутої руки» склала менше 1% від обсягів донарахованого

податку на прибуток підприємств за результатами перевірки з питань дотримання платником податків принципу «витягнутої руки» [2]).

Недостатня якість інформаційної бази безпосередньо впливає на рівень довіри платників податків до рішень контролюючих органів («бізнес та професійна спільнота здебільшого сприймають податкові перевірки як фіскально-каральний інструмент держави та ... оцінюють свою довіру до регіональних податкових органів в контексті проведення перевірок на рівні 13%, а до центрального апарату ДПС – 19%» [12, с. 2]). Коли результати перевірок ґрунтуються на формальних порівняннях без належного урахування національних та галузевих особливостей, це сприймається бізнесом як фіскально орієнтований, а не економічно нейтральний підхід. У таких умовах посилюється конфліктність взаємовідносин між державою та платниками податків, що суперечить концепції партнерської моделі податкового адміністрування та знижує ефективність податкового контролю загалом.

Окремим блоком проблем постає інституційна спроможність органів державної влади, відповідальних за контроль у сфері трансфертного ціноутворення. Складність економічного аналізу контрольованих операцій вимагає високого рівня спеціалізованих знань у галузі фінансів, міжнародного оподаткування, корпоративної економіки та галузевої специфіки, проте на практиці кадровий потенціал податкових органів не завжди відповідає цим вимогам. Обмежені аналітичні ресурси, недостатній рівень автоматизації процесів аналізу та значне навантаження на інспекторів знижують глибину та якість податкових перевірок.

У поєднанні з тривалими та складними судовими процедурами це зменшує превентивний ефект державного регулювання трансфертного ціноутворення. Навіть у випадках виявлення порушень остаточне досягнення фіскальних цілей може бути відтерміноване на роки, що знижує реальну ефективність податкових інструментів. У результаті формується ситуація, за якої формально жорстке регуляторне середовище не завжди трансформується у належний рівень податкової дисципліни, а навпаки – стимулює зростання трансакційних витрат і правових ризиків як для держави, так і для бізнесу.

Перспективи розвитку державного регулювання трансфертного ціноутворення в Україні значною мірою визначаються подальшим зближенням національної податкової системи з міжнародними стандартами, сформованими

в межах діяльності ОЕСР. Гармонізація законодавства з рекомендаціями ОЕСР, зокрема з урахуванням положень Плану дій BEPS, розглядається не лише як формальне виконання міжнародних зобов'язань, а як інструмент якісного оновлення підходів до податкового контролю за трансфертним ціноутворенням. Імплементация концепції оподаткування відповідно до створення економічної вартості дозволяє змістити акцент із суто формального аналізу цінових показників на глибше дослідження функцій, ризиків та активів, що фактично використовуються сторонами контрольованих операцій, тим самим підвищуючи економічну обґрунтованість прийнятих рішень.

Перспективним інструментом зниження податкових ризиків і підвищення правової визначеності у сфері трансфертного ціноутворення є розвиток механізмів попереднього узгодження ціноутворення. Запровадження ефективної практики укладення таких угод між платниками податків і контролюючими органами створює умови для прогнозованості податкових наслідків ще на етапі планування господарських операцій. Це дозволяє зменшити ймовірність подальших податкових спорів, оптимізувати витрати на податкове адміністрування та сприяє довгостроковій стабільності податкових надходжень. Для держави такі механізми є інструментом підвищення добровільної податкової дисципліни, тоді як для бізнесу – способом мінімізації регуляторної невизначеності.

Вагому роль у підвищенні ефективності державного регулювання трансфертного ціноутворення відіграє розширення практики електронного обміну податковою інформацією як на національному, так і на міжнародному рівнях. Інтеграція сучасних цифрових рішень у процес збору, обробки та аналізу даних створює передумови для формування більш повної та якісної інформаційної бази. Це, своєю чергою, дає змогу застосовувати складніші аналітичні інструменти, включно з автоматизованим аналізом великих масивів даних та побудовою моделей оцінки ризиків, що підвищує точність і обґрунтованість податкового контролю.

Підвищення прозорості процедур контролю та комунікації між податковими органами і платниками податків є ще одним важливим чинником зміцнення довіри у сфері трансфертного ціноутворення. Чітке визначення алгоритмів перевірок, відкритість методологічних підходів і доступність роз'яснень щодо застосування норм законодавства сприяють

зниженню конфліктності податкових відносин. У сукупності зазначені напрями розвитку формують підґрунтя для створення в Україні сучасної, економічно обґрунтованої та інституційно стійкої системи державного регулювання трансфертного ціноутворення, здатної забезпечити баланс між фіскальними інтересами держави та потребами розвитку бізнесу.

Ефективне державне регулювання трансфертного ціноутворення в Україні потребує комплексного підходу, що поєднує вдосконалення нормативно-правової бази, інституційний розвиток податкових органів та адаптацію міжнародного досвіду до національних економічних умов. Реалізація цих заходів створить передумови для забезпечення податкової справедливості, підвищення конкурентоспроможності економіки та сталого розвитку державних фінансів.

Висновки. Проведене дослідження дозволило комплексно проаналізувати сучасний стан державного регулювання трансфертного ціноутворення в Україні та виявити ключові чинники, що знижують ефективність податкового контролю у цій сфері. Чинна модель регулювання характеризується високим рівнем нормативної складності, правової невизначеності та значним адміністративним навантаженням на платників податків. Надмірна формалізованість процедур, неоднозначність термінології та обмежені інформаційні можливості податкових органів ускладнюють реалізацію принципу «витягнутої руки» і часто призводять до зростання кількості податкових спорів, що негативно впливає як на фіскальну ефективність, так і на інвестиційний клімат.

Результати дослідження підтверджують, що наявні проблеми у сфері трансфертного

ціноутворення мають системний характер і зумовлені не лише недосконалістю нормативно-правової бази, а й інституційними обмеженнями державних органів, відповідальних за податковий контроль. Недостатній рівень аналітичної спроможності, кадрового забезпечення та цифровізації процесів знижує якість перевірок контрольованих операцій і послаблює превентивний потенціал державного регулювання. У поєднанні з тривалими судовими процедурами це формує ситуацію, за якої формально жорсткі регуляторні механізми не завжди забезпечують досягнення задекларованих фіскальних цілей.

Водночас обґрунтовано, що перспективи розвитку державного регулювання трансфертного ціноутворення в Україні пов'язані з поглибленням гармонізації національного законодавства з міжнародними стандартами, насамперед рекомендаціями ОЕСР та положеннями Плану дій BEPS. Розвиток механізмів попереднього узгодження ціноутворення, розширення електронного обміну інформацією та підвищення прозорості процедур здатні забезпечити більш збалансовану модель взаємодії між державою та бізнесом. Такий підхід створює передумови для зниження податкових ризиків, підвищення рівня добровільної податкової дисципліни та зміцнення довіри до податкової системи загалом.

Перспективи подальших наукових досліджень у цій сфері доцільно пов'язувати з оцінкою впливу механізмів попереднього узгодження ціноутворення на поведінку платників податків, а також дослідження можливостей використання цифрових технологій у процесі аналізу трансфертних цін.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Швабій К. І. Контроль за контрольованими. LB.ua: веб-сайт. 2021. URL: https://lb.ua/blog/kostiantyn_shvabii/501025_kontrol_kontrolovanimi.html (дата звернення: 02.12.2025).
2. Дубровський В., Гетман О., Черкашин В. Порівняльний аналіз фіскального ефекту від застосування інструментів ухилення/уникнення оподаткування в Україні. Київ, 2024. 50с. URL: <https://iset-ua.org/images/Shemi-2024-final.pdf> (дата звернення: 02.12.2025).
3. Варналій З. С., Мацур С. М. Аналіз джерел інформації для трансфертного ціноутворення в умовах діджиталізації. *Теоретичні та прикладні питання економіки. Збірник наукових праць*. 2022. Вип.1 (44). С. 4–11.
4. Жиглей І. В., Легенчук С. Ф., Орлов І. В. Трансфертне ціноутворення як засіб мінімізації податкових маніпулювань у розрахунках з нерезидентами. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2021. № 3 (50). С. 14–22.
5. Краєвський В.М., Муравський О.Ю. Ризикоорієнтований підхід в системі податкового контролю за трансфертним ціноутворенням. *Український економічний часопис*. 2023. № 1. С. 23–28.
6. Ловінська Л. Г., Олійник Я. В., Кучерява М. В. Імплементация міжнародних рекомендацій щодо запровадження трирівневої моделі документації з трансфертного ціноутворення в Україні. *Фінанси України*. 2020. № 9. С. 95–109.

7. Тищук Т. А. Державне регулювання трансфертного ціноутворення в Україні. *Економіка промисловості*. 2011. № 2. С. 76–81.
8. Фесенко В. В., Мигаль Ю. І. Міжнародний досвід аудиту і контролю трансфертного ціноутворення. *Проблеми економіки*. 2019. № 4. С. 216–222.
9. Фоміна О. В., Шушакова І. К. Судова економічна експертиза з питань трансфертного ціноутворення. *Економіка України*. 2021. № 10. С. 52–66.
10. Choi J.P., Furusawa T., Ishikawa J. Transfer pricing regulation and tax competition. *Journal of International Economics*. 2020. Vol. 127. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0022199620300829#bb0075> (data accessed: 02.12.2025).
11. Rossing J., Pearson T. Tax-compliant transfer pricing of intra-group services: The soft drink case. *Journal of Accounting Education*. 2022. Vol. 61. URL: <https://doi.org/10.1016/j.jaccedu.2022.100815> (data accessed: 02.12.2025).
12. Податкові перевірки – перевіряй, але довіряй: звіт за результатами розслідування за власною ініціативою. 34 с. URL: <https://boi.org.ua/reports-post/podatkovi-perevirky-pereviray-ale-doviryaj-zvit-za-rezultatamy-rozsliduvannya-za-vlasnoyu-inicziatyvoyu> (дата звернення: 02.12.2025).

REFERENCES:

1. Shvabii K. I. (2021) Kontrol za kontrolovanyymi [Control over the controlled]. LB.ua: website. Available at: https://lb.ua/blog/kostiantyn_shvabii/501025_kontrol_kontrolovanimi.html (accessed December 02, 2025).
2. Dubrovskiy V., Hetman O., Cherkashyn V. (2024) Porivnialnyi analiz fiskalnogo efektu vid zastosuvannya instrumentiv ukhylennia/unyknennia opodatkuvannya v Ukraini [Comparative analysis of the fiscal effect of tax evasion/avoidance instruments in Ukraine]. Kyiv, 50 p. Available at: <https://iset-ua.org/images/Shemi-2024-final.pdf> (accessed December 02, 2025).
3. Varnalii Z. S., Matsur S. M. (2022) Analiz dzherel informatsii dlia transfertnoho tsinoutvorennia v umovakh didzhytalizatsii [Analysis of information sources for transfer pricing in the context of digitalization]. *Teoretychni ta prykladni pytannia ekonomiky – Theoretical and Applied Issues of Economics*, vol. 1(44), pp. 4–11.
4. Zhyhlei I. V., Lehenchuk S. F., Orlov I. V. (2021) Transfertne tsinoutvorennia yak zasib minimizatsii podatkovykh manipuliuvan u rozrakhunkakh z nerezydentamy [Transfer pricing as a tool for minimizing tax manipulation in settlements with non-residents]. *Problemy teorii ta metodolohii bukhhalterskoho obliku, kontroliu i analizu – Problems of Theory and Methodology of Accounting, Control and Analysis*, no. 3(50), pp. 14–22.
5. Kraievskiy V. M., Muravskiy O. Yu. (2023) Ryzikoorientovanyi pidkhid v systemi podatkovoho kontroliu za transfertnym tsinoutvorenniam [Risk-oriented approach in the system of tax control over transfer pricing]. *Ukrainskyi ekonomichnyi chasopys – Ukrainian Economic Journal*, no. 1, pp. 23–28.
6. Lovinska L. H., Oliinyk Ya. V., Kucheriava M. V. (2020) Implementatsiia mizhnarodnykh rekomendatsii shchodo zaprovadzhennia tryrivnevoi modeli dokumentatsii z transfertnoho tsinoutvorennia v Ukraini [Implementation of international recommendations on the three-tier transfer pricing documentation model in Ukraine]. *Finansy Ukrainy – Finance of Ukraine*, no. 9, pp. 95–109.
7. Tyshchuk T. A. (2011) Derzhavne rehulivannia transfertnoho tsinoutvorennia v Ukraini [State regulation of transfer pricing in Ukraine]. *Ekonomika promyslovosti – Industrial Economics*, no. 2, pp. 76–81.
8. Fesenko V. V., Myhal Yu. I. (2019) Mizhnarodnyi dosvid audytu i kontroliu transfertnoho tsinoutvorennia [International experience of audit and control of transfer pricing]. *Problemy ekonomiky – Problems of Economics*, no. 4, pp. 216–222.
9. Fomina O. V., Shushakova I. K. (2021) Sudova ekonomichna ekspertyza z pytan transfertnoho tsinoutvorennia [Forensic economic examination in transfer pricing cases]. *Ekonomika Ukrainy – Economy of Ukraine*, no. 10, pp. 52–66.
10. Choi J. P., Furusawa T., Ishikawa J. (2020) Transfer pricing regulation and tax competition. *Journal of International Economics*, vol. 127. Available at: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0022199620300829> (accessed December 02, 2025).
11. Rossing J., Pearson T. (2022) Tax-compliant transfer pricing of intra-group services: The soft drink case. *Journal of Accounting Education*, vol. 61. Available at: <https://doi.org/10.1016/j.jaccedu.2022.100815> (accessed December 02, 2025).
12. Podatkovi perevirky – pereviriai, ale doviriai (2022) Zvit za rezultatamy rozsliduvannya za vlasnoiu inicziatyvoiu [Tax audits: verify but trust. Report based on own-initiative investigation], 34 p. Available at: <https://boi.org.ua/reports-post/podatkovi-perevirky-pereviray-ale-doviryaj-zvit-za-rezultatamy-rozsliduvannya-za-vlasnoyu-inicziatyvoyu> (accessed December 02, 2025).